

با حقوق فراموش شده خودآشناشوید

چیزهایی هست که نمی‌دانی!

این که از قدیم گفته‌اند «حق گرفتنی است» بی‌علت نیست. شاید بتوان گفت اکثریت مردم از بسیاری از حقوق مسلم و قطعی خود خبر ندازند؛ حقوقی که برخی از آنها در قانون اساسی و برخی دیگر شان در آینه‌های و مصوبات مجلس شورای اسلامی به صراحت آمده است. اما مشکل اینجاست چون کمتر کسی سراغ آنها رفته و افراد بیشتر موقع با بی‌خیالی از کنار حقوق شان گذر کرده‌اند. این ظرفیت‌ها مغفول مانده و کم از ذهن مردم خارج شده است. واقعیت این است که اگر حسابی پیگیر باشید و بدین این که دلسرب شوید تا نتها مسیر محقق شدن حقوق تان را بروید، می‌توانید به نتیجه برسید و برابر دیگران هم الگو باشید. در این گزارش به چند مورد از حقوقی می‌پردازیم که قانون به شهریور داده امام ممکن است همه از آن مطلع نباشند.

محمد وفایی

خبرنگار

■ تأخیر در حرکت وسائل نقلیه عمومی

تأخر در آغاز به حرکت یارسانیدن به مقصد وسائل نقلیه مختلفی مانند قطار، هواپیما و اتوبوس به یک از عادات‌های سفر مردم تبدیل شده و بسیاری آن را طبیعی می‌پندازند. در حالی که اگر این تأخیر از میزان مشخصی بالاتر برود، مسافران می‌توانند ادعای خسارتخانه شرکت راه‌آهن برای این موضوع قوانین مشخصی دارد و اگر تأخیر حرکت یارسانیدن به مقصد بیش از زمان مشخصی باشد، خسارتخانه پرداخت می‌کند. میزان این خسارتخانه باتوجه به طول مسیر متفاوت است و در جدولی در سایت رجا به نشانی می‌کند. میزان این خسارتخانه باید مسیر تهران-مشهد و برابر مسافران را درجا کرد. میزان تأخیر بیش از ۳۶ دقیقه تمام بهای بلیت را دریافت برای تأخیر بیش از ۱۸ دقیقه نیمی از بهای بلیت و برای تأخیر بیش از ۳۶ دقیقه تمام بهای بلیت را دریافت می‌کند. در مورد اتوبوس‌های بین شهری هم اگر میزان تأخیر در شروع حرکت به یک ساعت برسد، می‌توانید بلیت را پس بدهید و کل مبلغ آن را زیر شرکت مسافربری دریافت کنید. در مورد سفر هوایی اگر تأخیر بین سه تا پنج ساعت باشد، می‌توانید با تصریف از پرواز کل بهای بلیت را دریافت کنید و اگر تأخیر بیش از پنج ساعت باشد، علاوه بر کل بهای بلیت، شرکت موظف است. در صدبهای آن راهم به عنوان خسارتخانه شما بپردازد.

■ مشکلات مربوط به خدمات اداره پست

در صورتی که بسته شما با گذشت بیش از ۲۲ ساعت هنوز به مقصد نرسیده، مفقود شده یا ضریب فیزیکی دیده باشد، می‌توانید نسبت به شکایت از اداره پست اقدام کنید. اولین و ساده‌ترین راه، اقدام از طریق خود داده پست است. تماس با سامانه ۱۹۵ یا مراجعه به سامانه پاسخگوی به شکایات شرکت ملی پست به نشانی eop.post.ir دوره ای است که برای این کار بیش رو دارد. در صورتی که از این راهها موفق به دریافت غرامت نشیدید، باید اقدام قضایی کنید و برای این کار مراجعه به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی اولین قدم است. در صورتی که از قبل با مراجعه به سایت nobat.kdke.ir نوبت بگیرید، کار ساده‌تری خواهد داشت.

■ مسمومیت و مشکلات سلامتی ناشی از مصرف مواد غذایی

براساس قوانین کشور، اگر خودرن یک ماده غذایی باعث ایجاد مشکلات سلامت و مسمومیت برای شما شود، می‌توانید از آن شرکت یا واحد صنفی شکایت کنید. این موضوع غذاهای رستوران‌ها را هم شامل می‌شود و در این موارد هم حق شکایت برایتان محفوظ است. مسؤولیت دریافت شکایات با این موضوع، بر عهده مدیریت نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی معاونت غذا و داروی وزارت بهداشت است که دوره برای ارتباط دارد؛ نخستین راه همان سامانه تلفنی ۱۹۰ وزارت بهداشت است و راه دیگر، سایت این مرکز به نشانی fdo.tums.ac.ir/ghaza است که در آن می‌توان شکایت را با توضیحات کامل ثبت کرد. در مواردی که اثبات شود یک واحد صنفی دچار خطا شده، دستگاه قضایی وارد می‌شود و در محله اول تعطیلی آن مركزو و بعد جرمیه نقدي اعمال خواهد شد. ضمن این که به جز توزیع کننده، تولیدکننده آن ماده غذایی هم مورد پیگرد قانونی قرار می‌گیرد.

■ آسیب دیدن وسایل برقی به علت قطعی برق

قطعی برق به یکی از اتفاقات ثابت این روزهای تبدیل شده و به جز مشکلاتی که در روند کار و برنامه ریزی روزانه مردم ایجاد کرده، یک پیامد منفی جانبی هم دارد و آن آسیب دیدن وسایل برقی خانه‌هاست. جالب است بدانید مشترکان خانگی و تجاری برق، هر ماه مبالغی را به عنوان حق بیمه پرداخت می‌کنند و در نتیجه این حق را دارند که در صورت بروز چنین مشکلاتی، از شرکت برق خسارت طلب کنند. در صورتی که اطمنان دارید مشکل ایجاد شده در سیله بر قی تان به دلیل قطعی برق بوده است، می‌توانید به سامانه بیمه حقوق شرکتین خانگی و تجاری شرکت توانیر به نشانی ir.bime.tavanir.org مراجعه کنید. در اولین قدم باید تصویر مدارکی مانند آخرين قبض برق، کارت ملی و سند مالکیت یا اجاره‌نامه محل خسارت را آپلود کنید. بعد نوبت به مدارکی می‌رسد که نشان دهنده خسارت است که این مدرک می‌تواند فاکتور فروشگاه یا تعمیرگاه مجاز سیله بر قی باشد. پس از چند روز با مراجعه به بخش پیگیری خسارت، می‌توانید روند کار را ملاحظه کنید.

■ صدمه دیدن از حیوانات خانگی دیگران

نگهداری حیوانات خانگی به ویژه سگ که چند سالی است در میان برخی افراد رایج شده، گاهی ممکن است تبعات ناخوشایندی برای دیگران داشته باشد. یکی از مشکلاتی که نمود آن گاهی در اخبار هم دیده می‌شود، گرداندن سگ‌های بدون قلاوه توسط برخی افراد است که می‌تواند باعث حمله این سگ‌ها به دیگران شود. بر اساس ماده ۵۲۲ قانون محاذات اسلامی، صاحب یک حیوان در قبال خسارتی که وارد می‌کند، مسؤولیت قانونی دارد و در صورت بروز چنین حادثه‌ای، می‌توانید اقدام قضایی کنید. سلسل آسایش به دلیل سروصدای حیوانات خانگی همسایگان هم دیگر مفصلی است که برخی شهروندان با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. در این مورد هم می‌توانید همراه با مستندات مانند فایل صوتی یا ویدئویی که با تلفن همراه تهیه کرده‌اید، به شوراهای حل اختلاف مراجعه کنید.

■ پارک خودرو مقابل در پارکینگ

معضل کمبود جای پارک به ویژه در کلانشهرهای جهانی باریکی رسیده و به همین دلیل برخی رانندگان دل را به دریا می‌زنند و خودرویشان را جلوی پارکینگ خانه دیگران به امان خدارها می‌کنند! در چنین مواردی شما این حق را دارید که با ۱۱۰ تماس بگیرید و این موضوع را اطلاع دهید. از آنجاکه پارک خودرو جلوی پارکینگ درست مانند پارک در دیگر مکان‌های ممنوعه معابر شهری است، پلیس می‌تواند این خودروها را با جریمه منقل کند. البته معمولاً کار به اینجا نمی‌کشد و اگر با ۱۱۰ تماس بگیرید، پلیس با صاحب خودرو تماس می‌گیرد و او را قادر به جایه جا کردن ماشین می‌کند. فراموش نکنید جایی که همیشه خودرویتان را پارک می‌کنید یا مقابل دیوار خانه‌تان متعلق به شما نیست و نمی‌توانید نسبت به پارک دیگران در آنچا ادعایی داشته باشید.